

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI – SOSYAL BİLİMLER - 1

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif diye

Elif'in uğru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yayla çiçeği kokuşlu
Kokar Elif Elif diye

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Çaresizliği B) Ölçünün C) Kafiyenin
D) Benzetmenin E) Ulamanın

2. Son zamanlarda modern tarzda çalışan sanatçılar da var. Ebruyu bu tarz çalışanların, buna modern demelerinin sebebi ise klasik ebruyu uğraşıp tutturmak zor bir iş. Avrupa'da hazır kimyevi boyalar, mumlanmış kâğıtlarla ebru çalışıyorlar. Akma, kokma problemi yok. Kâğıdı tekmeden çıkarır çıkarmaz suyun altına tutuyorlar ve boyalar yine de akıyor. Ama ortaya çıkan şeye baktığınızda, ruhtan ve estetikten mahrum bir ucube... İnsanla konuşmayan insana bir şey vermeyen bir varlık gibi. Gerçek bir çiçek ile plastik bir çiçek arasındaki fark gibidir. Klasik sanatçılarımız kâğıdı teknenin kenarına sürerek çıkarır. Hiçbir motif bozulmadan çıkar. Avrupalılar bunu beceremiyorlar. Türkiye'de bunu yapamayanlar tutup diğer boyaları deniyorlar. Adına da modern veya çağdaş etiketi vuruyorlar ki kimse dokunamasın ve tenkit edemesin. Oysa bunlar, estetik yönden klasik ebrunun yüzde biri kadar bile olamıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Açıklamaya
B) Benzetmeye
C) Tanımlamaya
D) Tartışmaya
E) Kişileştirmeye

3. (I) Bütün anlatı türlerinde olduğu gibi romanda da estetik dil ve toplumsal tavır alış, tamamen yazarın benimsediği bakış açısı ve dünya görüşü ile ilgilidir. (II) Kaldı ki söylem, büyük ölçüde kalıplaşmış sözlerle oluşturulan bir anlayış olduğundan, daha çok toplumsal bir tavra bağlıdır. (III) Bireysel tavır alışların da yaygın ifade biçimleriyle geliştirilmesi sonucunda bir tür söylem oluşturmaları da mümkündür. (IV) Fakat roman da öteki sanat türleri gibi, romancısının kullandığı ifade kalıplarını bile sık sık kullanmasına imkân vermeyen bir yazı türüdür ve her sanat eseri gibi yeni keşiflere ihtiyaç duyar. (V) Eğer bir roman, kendinden önceki romanların ortaya koyduğu insan ve toplum ilişkilerine yeni boyutlar getirmiyorsa boşuna yazılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi yazarın üslubuyla ilgili değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. Gazel
II. Rubai
III. Şarkı

Aşağıdaki özelliklerden hangisi numaralanmış edebî türlerin bağlı olduğu gelenek için söylenemez?

- A) Anlam önemli değil, söyleyiş önemlidir.
B) Soyut bir edebiyattır, insan ve doğa gerçekte olduğundan farklı ele alınmıştır.
C) Yüksek zümre edebiyatıdır, medrese kültürü hâkimdir.
D) Edebî sanatlara çokça yer verilmiş, sanat yapmak amaç durumuna gelmiştir.
E) Şiirler çoğunlukla “cönk” adı verilen defterlerde toplanılıyordu.

5. Ben sizlere kağan oldum
Alalım yay ile kalkan
Nişan olsun bize buyan
Bozkurt olsun bize uran
Av yerinde yürüsün kulan
Dana deniz, daha müren
Güneş bayrak gök kurikan

Yukarıdaki örneği verilen, Dünya edebiyatlarının başlangıç eserleri olan ----, çeşitli konularda yaradılış hikâyelerinin yanı sıra, milletlerin hayatında büyük yankılar uyandırmış bir kahramanın veya tarih olayının millet hayalinde ortak sembol ve ifadelerle zenginleştirilmiş uzun manzum hikâyeleridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) mitler B) destanlar C) mesneviler
D) koşuklar E) savlar

6. “Fatih-Harbiye”, Peyami Safa’nın yegâne tarihî romanıdır. 1940’lı yılların başlarında yazılmıştır. Yazar bu eseriyle, büyük bir Türk hükümdarının devrine ve kişiliğine ilk defa bir Türk gözüyle bakmış, Batı dünyasının “geçtiği yerde ot bitmez” diye karaladığı bir devlet adamı ve kumandanı Türk gözüyle değerlendirmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Türk edebiyatında Batılı anlamda ilk romanları yazan sanatçı olarak kabul edilir. Servetifünun Dönemi'nde roman ve hikâye türünün en önemli ismidir. Eserlerinde realizm akımının etkisi görülür. En ünlü öykülerinden biri olan "Kar Yağarken" öyküsünde anlattığı "realizm" bunun bir örneğidir. Dili süslü, sanatlı ve ağırdır. Ancak yine de dili başarıyla kullanır. Alışılmıştan farklı bir cümle düzeni vardır. Romanlarında aydın kişileri anlatır. Romanları, Cumhuriyet Dönemi'nde sadeleştirilebilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan sanatçının eseri değildir?

- A) Mai ve Siyah
- B) Afak-ı Irak
- C) Kırık Hayatlar
- D) Nemide
- E) Aşk-ı Memnu

8. Ali Canip Yöntem; cumhuriyet yönetimiyle de
I
fikir ayrılıklarına düşmüş, Beyrut ve Halep'e sürgüne gönderilmiştir.

II

Bu sürgünlerdeki gözlemleri ise bir diğer önemli hikâye kitabı olan "Gurbet Hikâyeleri"ne

III

yansımıştır. Af kanunu ile yurda döndükten sonra

IV

"Aydede" adlı mizah dergisini tekrar yayımlamaya

V

başlamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. Yaban
II. Küçük Ağa
III. Ateşten Gömlek
IV. Çalıkuşu

Aşağıdaki edebî ilkelerden hangisi numaralanmış eserlerle ilgili değildir?

- A) Yazarlar roman ve hikâyelerde Anadolu ve Anadolu insanına yönelmişlerdir.
B) Tanzimat'tan beri işlenen Doğu-Batı çatışması eserlerde işlenmeye devam etmiştir.
C) Atatürk ilke ve inkılaplarının Anadolu'ya benimsetilmesi ile ilgili konular işlenmiştir.
D) Realizmden etkilenilmiş, eserler realist bir anlayışla kaleme alınmıştır.
E) Eserlerde topluluk önünde anlatılan meddah öykülerinin etkisi ve tekniği görülür.

10. Beni böyle deli eden
Yârin acı sözü imiş
Sırat sırat dedikleri
Bir çift ela gözü imiş

Özümüz var özden öte
Sözümüz var sözden öte
Ötelerin ötesinde
Gözümüz var gözden öte

Bu dörtlükler ölçüsü, ezgisi ve işlediği tema bakımından aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Semai
B) Taşlama
C) Güzelleme
D) Koçaklama
E) Varsağı

11. Aşağıdaki seçeneklerde sanatçılarla ilgili verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Ömer Bedrettin Uşaklı; Anadolu'dan değişik, canlı görünümüler aktararak kullandığı simgeler ve yaptığı betimlemelerde "hayal"i ön planda tutmuştur.
- B) Kemalettin Kamu, İstanbul'un işgali üzerine ünlü "Gurbet" şiirini kaleme alarak ve işgal altındaki şehri terk edip Ankara'ya gitti.
- C) Ahmet Kutsi Tecer, şairliğinin yanı sıra kaynağını yerli ve millî unsurlardan alan tiyatro eserleri vermiş bir oyun yazardır.
- D) Arif Nihat Asya; aruzla başladığı şiirde rubailer, gazeller yazarak özellikle rubailere büyük önem verdi.
- E) Orhan Şaik Gökyay, Âşık Veysel'i keşfetmiş ve onu Türk halkına tanıtarak âşıklık geleneği üzerinde önemli katkılar yapmıştır.

13. Selim İleri; 1968'de yayımlanan ilk öykü kitabı

I
"Cumartesi Yalnızlığı"nda sınırlı ilişkiler içinde

II
sıkışan insanların yaşamlarını anlattı.

III
"Pastırma Yazı" ve "Bir Denizin Eteklerinde" öykü

IV
kitaplarında duyarlı gençlerin tutkularını, sıkıntılı ilişkilerini anlattı.

V
1973'ten sonra romana yöneldi.

"Tutunamayanlar" romanıyla büyük başarı kazandı.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 12. I. Celaleddin Harzemşah
II. Şair Evlenmesi
III. Tahrib-i Harabat
IV. Karabibik**

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde numaralanmış eserlerle ilgili bir bilgi yoktur?

- A) Tek perdelik bir piyes olan bu yapıtta yazar, görücü usulüyle evlenmeyi yerer.
- B) On beş perdelik bir oyun olup oynanmak için değil, okunmak için yazılmıştır.
- C) Edebiyatımızdaki ilk eleştiri yazısı olup Harabat adlı esere yöneliktir.
- D) Edebiyatımızda önemli bir yere sahip bu roman, ilk realist romandır.
- E) İlk köy romanımız kabul edilen eser olup Nazım yazmıştır.

14. Yaşar Nabi Nayır tarafından 1933'te Ankara'da yayımlanmaya başlayan ---- dergisi, 1946'dan itibaren İstanbul'da yayımlanmaktadır. Türk edebiyatının en uzun soluklu dergisi olan, kendi çizgisinden ödün vermeden farklı dönemlerde farklı akımlara ve anlayışlara ev sahipliği yapmıştır. Garip anlayışına uygun ilk örneklerle ve köy edebiyatı ürünlerine sayfalarında yer vermiştir. Dergi, hâlen yayımlanmaya devam etmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki edebî dergilerden hangisi gelmelidir?

- A) Varlık
B) Büyük Doğu
C) Çınaraltı
D) Ağaç
E) Hisar

15. Ahmet Cemil'in arzularının kaynağı araştırıldığında, ışık hep romanda bir parça gölgede kalmış Hüseyin Nazmî'nin üzerine düşer. Ahmet Cemil'in üç büyük arzusu vardır: Birincisi büyük bir şair olmak, şöhret kazanmak; ikincisi âşık olmak ve üçüncüsü ise matbaa sahibi olmaktır. Kahraman, matbaa sahibi olmayı kendini rahatça sanatına adanmak için istediğini belirtse de aslında para sahibi olmayı hem güce hem de maddi nesnelere kavuşmak için istemektedir.

Bu parçada tanıtılan roman karakterleri aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Refik Halit Karay
E) Reşat Nuri Güntekin

16. I. Şiirler, "göz için kafiye" anlayışıyla yazılmaktadır.
II. Anlam ve söz sanatlarına yer vermek bir hüner olarak görülmektedir.
III. Konudan çok, konunun işleniş biçimi önemsenmektedir.
IV. Arapça ve Farsça sözcük ve tamlamalar yoğun olarak kullanılmaktadır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi numaralanmış edebî ilkelerden hiç etkilenmemiştir?

- A) Fuzuli
B) Gülşehri
C) Şeyh Galip
D) Köroğlu
E) Âşık Ömer

17. Hilmi diyor ki yeminler
Bana çeşmeleri hatırlatır
Tabut kalın ciltli bir kitaptır
Senin de çocukluğun
bir ceviz tabut muydu
Usulca denize bırakılan

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deniz mecazi olarak hayat yerine kullanarak kinaye sanatı yapar.
B) "Senin de çocukluğun/bir ceviz tabut muydu" dizelerinde istifham sanatına başvurulmuştur.
C) Çocukluğunun denize bırakılan bir tabut olup olmadığını bildiği hâlde bilmezlikten gelerek tecahülîarif sanatı yapmıştır.
D) Tabut, kalın ve ciltli olan bir kitaba benzetilir.
E) Yeminler çeşmelere benzetilmiştir.

18. Ağır, ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semâya ağlayarak...

Sular sarardı... yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?

Bu bir lisân-ı hafîdir ki ruha dolmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Bu şiirlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Merdiven sembolüyle hayatı anlatmaya çalıştığı
B) Tecahülîarif sanatına başvurulduğu
C) Empresyonizm akımının özelliklerini yansıttığı
D) Teşhis ve intak sanatlarının kullanıldığı
E) Aliterasyon ve tekrirlere başvurduğu

19. İkinci Yeni Akımı 1950 yılında Ülkü Tamer, Edip Cansever, Cemal Süreya, Turgut Uyar, İlhan Berk, Ece Ayhan, Sezai Karakoç gibi ünlü şairlerin temsilcisi olduğu, Garipçilere ve 1940 öncesi toplumcu gerçekçi kuşağına tepki olarak doğmuş bir akımdır. Bu akımdan etkilenen her bir şair, farklı yollar izleyerek, şiirimize yeni imgeler, çağrışımlar ve soyutlandırmalar getirerek edebiyatımıza gerçeküstü şiirler kazandırmışlardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerden hangisi ikinci yeni şiirine örnek gösterilemez?

- A) Görüyorsun ya bir sevdâyı büyütüyoruz seninle
Sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil
Bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk
Birleşiyoruz sessizce.
B) Kardaş, senin dediklerin yok,
Halay çekilen toprak bu toprak değil.
Çık hele Anadolu'ya,
Kamyonlarla gel, kağnılarla gel gayri,
O kadar uzak değil.
C) Önce bir ellerin vardı yalnızlığım la benim
aramda
Sonra birden kapılar açılıverdi ardına kadar
Sonra yüzün onun ardından gözlerin dudakların
Sonra her şey çıkıp geldi.
D) Ben büyürüm ne zaman her yerde her deniz
olana
Yarısı kesik inceden bir parmak la
Ondan ki yaslısıyım durup durup sevmenin
Ondan ki çoraklarda büyüdüm bir dilim tatlı
kavunla.
E) Ben bütün hüznleri denemişim kendimde
Canımla besliyorum şu hüznün kuşlarını
Bir bir denemişim bütün kelimeleri
Yeni sözler buldum seni görmeyeli

20. “Yaz gelince aşağıdaki odadan yukarıdaki odalara geçilirdi. Günlük yaşam, kışın kullanılmayan ancak çalı çırpının yerleştirildiği avluda geçerdi. Ev halkı ve mahalleli, ananın çiçek gibi temiz tuttuğu bu avluda toplanırdı. Avlunun nüfusu hiçbir zaman on kişiden az olmazdı. Ben, sinek girmesini önlemek için pencerelerini sıkıca kapattığım bu odalardan en ışıklı olanının bir köşesine çekilir, akşamlara kadar okurdum. Shakespeareler, Dostoyevskiler, Balzaclar, Steinbeckler, Hemingwayler, kendi çevremdekilerden daha canlı bulduğum kişilerle odanın içine dolarlardı.”

“Masalını Yitiren Dev”, ilkokula on dört yaşında başlayan bir edebiyat adamının, Adnan Binyazar’ın çocukluk ve ilk gençlik anılarından oluşuyor. Diyarbakır’da başlayan, yoksulluk içinde geçen bir çocukluk, dağılmış bir aile, çocuk yaşta girilen çalışma hayatı, acımasız koşullar... Yaşadıklarını anlatırken Adnan Binyazar, o günlerin Türkiye’sinden çok canlı kesitler veriyor.

“Masalını Yitiren Dev” **adlı romanla ilgili bu tanım yazısından hareketle romanın hangi türde yazıldığı söylenebilir?**

- A) Belgesel yaşam öyküsü
- B) Yazınsal yaşam öyküsü
- C) Yazınsal öz yaşam öyküsü
- D) Belgesel öz yaşam öyküsü
- E) Ansiklopedik öz yaşam öyküsü

21. Ev halkının süt dökmüş kedi sükûnuna yeniden emretti: “Haydi şimdi marş. Söndürün lambanızı ve yatın!” Çaresiz, içeri çekilip kapıyı yavaşça kapadılar. Az sonra da aydınlık pencere karardı. Köşe başındaki elektrikten hafifçe aydınlanan Murtaza’nın yüzü, dediğini yaptırmışların gururuyla memnun, gülümsedi. Sonra sertleşti. Buradaki işi bitmişti. Kaz adımlarıyla rap rap rap uzaklaştı. Daha sonra da “Gecelerin hâkimi”ymişçesine düdüğüne sarılarak harap evler kalabalığından ibaret mahalleye dehşetle öttürdü: “Fırrrrrrrrrr!”

“Murtaza” **adlı romandan alınan yukarıdaki metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez**

- A) Öykülemeye başvurulduğu
- B) Anlatıcının yazar olduğu
- C) İlahi bakış açısı kullanıldığı
- D) Betimleyici unsurlara yer verildiği
- E) Anlatımda mecazlara başvurulduğu

22. I) Seydi Fakıllı köyünde kadınlar su çeker gayya kuyusundan

Uyan Anadolu’m uyan ölüm uykusundan

II) Bütün mimarlar yüksek, mühendisler de

Bir sen kaldın alçak mimar ey Sinan Usta!

III) Bilmem saadeti resmetti mi Abidin Bey,

Hayyam! Sen elemin takvimini yapar mısın?

IV) Senin yüzündür güzel kılan evleri

Cömert köyleri, unutkan şehirleri

V) Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın

Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın

Yukardaki dizelerde kullanılan söz sanatları ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I’de kinaye sanatı vardır.
- B) II’de tezat (karşıtlık) sanatı vardır.
- C) III’te tecahülîarif sanatı vardır.
- D) IV’te hüsnitalil sanatı vardır.
- E) V’te telmih sanatı vardır.

23. (I) Fecriâtî Dönemi'nde edebiyat ortamına giren Ahmet Haşim, Cumhuriyet Dönemi'nde deneme türünün güzel örneklerini verir. (II) Ahmet Haşim, "Bize Göre", "Gurâbâhâne-i Laklakan" adlı eserlerinde yer alan yazıları, edebiyatımızda deneme türünün ilk örnekleri arasında sayılır. (III) "Frankfurt Seyahatnamesi" adlı eser de seyahatname olarak değerlendirilse de buradaki yazıların çoğu, deneme türünün özelliklerini taşır. (IV) Ahmet Haşim, "Aziz İstanbul" adlı eserinde İstanbul'un farklı semtlerinin tarihi, coğrafi, mimari ve estetik yapısını, kültürel zenginliğini bütün incelikleriyle ve samimi bir üslupla ele alır. (V) Ahmet Haşim, denemelerinde günlük meseleleri, sanat ve kültür olaylarını, tabiat varlıklarını, bireysel sorunlarını, samimi bir üslupla gözlem ve sezgilerine dayanarak konu edinir.

Bu parçada Ahmet Haşim'le ilgili olarak yukarıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Roman ve öykülerinde, özellikle Ege yöresindeki kasaba ve kırsal kesim insanların sorunlarını işledi. Yaşadığı yörenin (Urla) insanların dramını yalın ve duygulu bir anlatımla, toplumsal oyun tarzında ve kendine özgü bir gülmeceyle dile getirdi. Ele aldığı hikâyeleri kendi oluşumu içerisinde vermeye özen gösterirken hayatı tüm gerçekliğiyle tiyatroya aktarmak görüşüyle oyunlar yazdı. Öykülerinden ve tiyatro eserlerinden birçoğu televizyon dizisi veya sinema filmi olarak uyarlandı. "Susuz Yaz" hikayesinden uyarlanan film 1964 Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı Ödülü'nü aldı. Onun eserlerinden yola çıkılarak yapılan filmlerden birkaçı ise şöyle sıralanabilir: "Boş Beşik", "Zeliş", "Derya Gülü" ...

Bu paragrafta sözü edilen kişi yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necati Cumalı
B) Cevat Fehmi Başkut
C) Mehmet Baydur
D) Ferhan Şensoy
E) Refik Erduran

25. Aşağıdakilerden hangisi Mısır uygarlığını yansıtan bir özellik değildir?

- A) Hiyeroglif denilen resimli yazıyı kullanmışlardır.
- B) Piramitler inşa etmişlerdir.
- C) Firavun denilen tanrı-krallar tarafından yönetilmişlerdir.
- D) Mezopotamya'da kurulmuşlardır.
- E) Ölümden sonra yaşama inanmışlardır.

27. I. Keykubat, Keyhüsrev gibi unvanlar kullanmaları
 II. Darüşşifalar kurmaları
 III. Resmî dilin Farsça olması

Yukarıda verilen durumlardan hangileri Anadolu Selçuklu Devleti'nin İran kültürünün etkisinde kaldığına kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

26. I. Macar
 II. Bulgar
 III. Oğuz

Yukarıdaki Türk topluluklarından hangileri göç ettikleri yerlerde asimile olarak Türk kimliğinden uzaklaşmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

28. I. Feodalite rejimini başlatan gelişmedir.
 II. İngiltere ve Fransa arasında olmuştur.
 III. Bu savaşın sonucunda Çifte Gül Savaşları başlamıştır.

Yüzyıl Savaşlarıyla ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

29. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyüüp güçlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Anadolu'da kurulmuş olmasının
- B) Veraset sisteminin belli olmasının
- C) Fethedilen yerlerde istimalet politikası uygulanmasının
- D) Devlet teşkilatlanmasının hızlı olmasının
- E) Coğrafi konumunun iyi olmasının

31. I. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
II. İlköğretimin zorunlu hâle getirilmesi
III. Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun kurulması

II. Mahmut Dönemi'nde yapılan yukarıdaki düzenlemelerin hangileri merkezî otoriteyi korumaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

30. I. Ekber – Erşed
II. Beşik Ulemalığı
III. Sancağa Çıkma

Osmanlı Devleti'ndeki yukarıdaki uygulamalardan hangileri devlet açısından olumsuz olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

32. I. Aynı anda işgalci devletlerle mücadele edilmiştir.
II. Millî egemenlik sağlanmaya çalışılmıştır
III. Halk hareketi ile gerçekleşmiştir.

Türk inkılabı, yukarıdaki özelliklerinin hangileriyle diğer inkılaplardan ayrılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

33. I. Musul Sorunu
II. Nüfus Mübadele
III. Kıta Sahanlığı

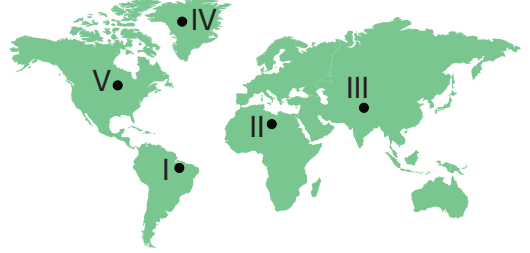
Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan sorunlara örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

34. Türkiye'nin NATO'ya üye olmasını sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soğuk Savaş sürecinin başlaması
B) Japonya'ya atom bombası atılması
C) Kore Savaşı'na asker gönderilmesi
D) Çok partili yaşama geçilmiş olması
E) Orta Doğu'da sömürgeciliğin bitmesi

35. Aşağıdaki dünya haritasında bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

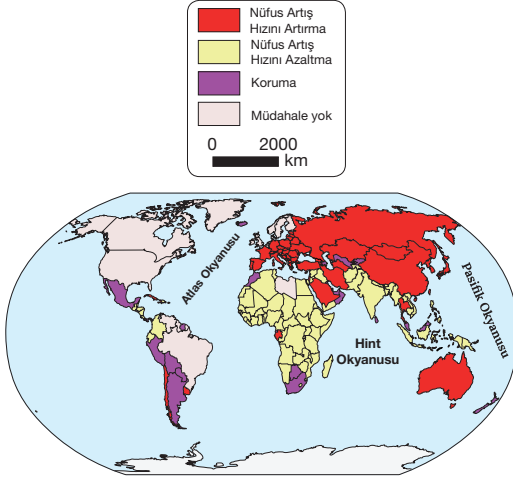
Buna göre;

- dağ keçisi, Tibet öküzü, kartal, kar tavşanı, kurt gibi hayvan türlerinin olduğu,
- alpin çayırların geniş alanlar kapladığı,
- eğim ve yükselti fazlalığı nedeniyle insan yerleşmelerinin çok seyrek olduğu

biyom hangi numara ile gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

36. Aşağıdaki haritada farklı nüfus politikalarını uygulayan ülkeler farklı renklerle gösterilmiştir.

Buna göre uyguladıkları nüfus politikaları ile ülkeler eşleştirilirse aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

- A) Cezayir → Nüfus artış hızını azaltma
- B) Norveç → Nüfus artış hızını artırma
- C) Umman → Nüfus artış hızını koruma
- D) Brezilya → Müdahale yok
- E) Fransa → Nüfus artış hızını artırma

37. Cittaslow Birliği, nüfusu 50 000'in altındaki şehirlerin üye olabildiği uluslararası belediyeler birliğidir. "Sakin Şehirler" olarak da Türkçeye çevrilen bu kavram bir şehirdeki yaşam kalitesinin iyileştirilerek kalkınmanın, şehrin kendi özgün yapısının, mimarisinin, örf ve âdetlerinin, yerel kültürünün ve yemeklerinin tarihsel kimliğinin korunmasıyla mümkün olabileceğini öngörmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu birliğe üye olan ve sakin şehir ünvanını alan kentler arasında sayılamaz?

- A) Havran (Balıkesir)
- B) Yalvaç (Isparta)
- C) Şavşat (Artvin)
- D) Göynük (Bolu)
- E) Seferihisar (İzmir)

38. Nijerya, Türkmenistan, Irak, Venezuela ekonomik kalkınmasını gerçekleştirememiş ülkeler durumundayken, Japonya, Rusya, İngiltere, Norveç gibi ülkeler ekonomik bakımdan kalkınmış ülkelerdir.

Buna göre açıklamanın ilk kısmında verilen ülkelerin ekonomik yönden kalkınamamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Sermaye azlığı
- B) Teknolojik yetersizlikler
- C) Nitelikli nüfusun az olması
- D) Doğal kaynakların azlığı
- E) Dış piyasalarda rekabet gücünün az olması

39. Bilim insanları küresel ısınmanın durdurulamayacağına ancak yavaşlatılabileceğini dile getirmektedirler. Durdurulamayacağının öngörülmesinin nedeni olarak da hızlı nüfus artışı, kentleşme, sanayileşme ve enerji ihtiyacının artarak devam etmesini ayrıca doğal kaynakların hızlı bir şekilde tükenmesini göstermektedirler. Küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin olumsuz etkilerinin azaltılabileceğini düşünen uzmanlar, bu olumsuz etkileri azaltmak için bazı uyum çalışmalarının yapılabileceğini ifade etmektedirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu çalışmalar arasında değerlendirilemez?

- A) Biyoçeşitliliğin ve habitatların korunması
- B) Organik tarım uygulamalarının artırılması
- C) Sağlık önlemlerinin artırılarak yaygınlaştırılması
- D) Yenilenebilir enerji ile ilgili projelerin desteklenmesi
- E) Bataklıkların kurutularak tarıma açılması

40. Birleşmiş Milletler, Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından başlatılan doğal ve kültürel miras alanları kapsamında Türkiye’de de bazı alanlardaki doğal ve kültürel yapılar UNESCO miras listesine dâhil edilerek koruma altına alınmıştır.

Türkiye haritasında bu miras değerlerinden bazılarının yerleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bunlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çatalhöyük Neolitik Kenti	Bursa ve Cumalıkızık	Göbeklitepe
B)	Afrodiasias	Pamukkale	Kapadokya
C)	Nemrut Dağı	Bergama	Efes
D)	Divriği Ulu Camii	Hattuşa- Boğazköy	Xanthos- Letoon
E)	Troya Antik Kenti	Safranbolu Evleri	Anı Harabeleri

SOSYAL BİLİMLER - 2

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. I. Atatürk'ün Nutuk adlı eseri
II. İstiklal Madalyası
III. Birinci TBMM'nin toplantı tutanakları

Yukarıda verilenlerden hangileri Kurtuluş Savaşı Dönemi'ni anlatan birinci elden kaynaklar arasında yer alır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. I. Köktürk
II. Uygur
III. Arap
IV. Latin

Türkler yukarıda verilen alfabelerden hangilerini İslamiyet'in kabulünden önce kullanmışlardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve III

3. I. Haçlı Seferleri
II. Yüzyıl Savaşları
III. Rönesans

Yukarıdakilerden hangileri Orta Çağ'da Avrupa'da yaşanan bir gelişmedir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kalıcı olabilmek için Anadolu'dan götürdüğü halkı bölgeye yerleştirme politikasına "....." denir.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse bilgi doğru olur?

- A) İstimalet B) Devşirme
C) Tımar D) İskân
E) İkta

5. Osmanlı Devleti tarihinde gaza ve cihat amaçlı birçok savaş yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu savaşlara örnek gösterilebilir?

- A) Otlukbeli Savaşı
B) Mercidabık Savaşı
C) Mohaç Savaşı
D) Ridaniye Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

6. I. İlk dış borcun alınması
II. Düyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulması
III. Osmanlılık fikrinin benimsenmesi

XIX. yüzyılda yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri Osmanlı ekonomisinin kötüye gittiğinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi diğerlerinden daha önce gerçekleşmiştir?**

A) Amasya Görüşmeleri
B) Sivas Kongresi
C) Erzurum Kongresi
D) Amasya Genelgesi
E) Havza Genelgesi

8. I. Bulgaristan
II. Yunanistan
III. Romanya

Yukarıdaki devletlerden hangileri Türkiye'yle beraber Balkan Antantı'nı düzenleyen devletler arasında yer alır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi iki Dünya Savaşı arasında yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?**

A) Wilson İlkeleri'nin yayınlanması
B) Locarno Antlaşması'nın imzalanması
C) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
D) Briand – Kellogg Paketi'nin imzalanması
E) Sadabat Paketi'nin imzalanması

10. I. Müslümanlar arasında ekonomik iş birliğini geliştirmek
II. İslam dünyasının sorunlarını çözmek
III. Kutsal yerleri korumak

Yukarıdakilerden hangileri İslam Konferansı Örgütü'nün kuruluş amaçları arasında yer alır?

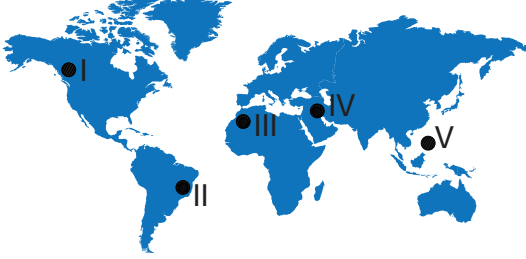
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. I. Altı Gün Savaşları
II. Camp David Antlaşması
III. Maastricht Antlaşması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri XX. yüzyılda yaşanan Arap – İsrail Savaşlarıyla bağlantılıdır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Tayfunlar, saatteki hızları 100 km'yi geçebilen ve etkili oldukları alanlarda çok büyük yıkımlara ve can kayıplarına neden olabilen olağanüstü hava olaylarıdır.

Bu hava olaylarını oluşturan faktörler göz önüne alınırsa haritadaki numaralanmış alanların hangisinde bu olaylardan kaynaklanan can kayıplarının daha fazla olması beklenir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Ülkelerin sanayi üretimleri, nüfusları, tüketimleri arttıkça atmosfere salınan karbon miktarı da artmaktadır. Özellikle Çin, ABD, Hindistan, Rusya, Japonya gibi ülkelerde sanayi ve enerji üretimi nedeniyle atmosfere salınan karbon miktarı giderek artmaktadır.

Buna göre söz konusu ülkelerin yeryüzünde ve atmosferde meydana getirdikleri bu durumun en asgari düzeye indirilebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması daha akılcı bir çözüm yöntemi olarak görülebilir?

- A) Ülkelerin nüfus artış hızlarını %0'ın altına çekmeleri
B) Sanayi üretimlerini azaltarak tarım ve hayvancılıkta istihdam edilen insan sayısını artırmaları
C) Alışveriş merkezleri ve marketlerden tüketim için yönelik olarak satılan ürünlere sınırlama getirilmesi
D) Yağmur hasadı adı altında yüksek katlı binalarda su toplama haznelerinin yapılması
E) Az enerji tüketen teknolojilere geçilerek yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması

14. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde turizm faaliyetlerinin yoğun olması nedeniyle şehirleşme ve göç olgusu daha fazla yaşanmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

15. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) 1970'li yıllarda Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde yapılması planlanan barajlarla sadece sulama ve enerji üretimine yönelik olarak düşünüldürken yaşanan süreç içerisinde çok farklı amaçların hedeflendiği bir proje haline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaçlar arasında sayılamaz?

- A) Ekonomik gelişimi artırarak GAP bölgesinin diğer bölgelerle olan gelir farklılıklarını azaltmak
B) Bölgedeki kırsal ve kentsel alanların altyapısını geliştirerek daha konforlu hâle getirmek
C) Projenin uygulandığı alanlarda özerk bir yönetim kurarak merkezî idarenin yükünü azaltmak
D) Bölgedeki eğitim seviyesini yükselterek, bölgeyi bir cazibe merkezi hâline getirip bölge dışına göçleri önlemek
E) Sanayi, tarım, maden, ormancılık, sağlık, kültür, turizm ve enerji alanlarında koşulları iyileştirmek

16. Günümüzde en çok kullanılan enerji kaynakları olan petrol ve doğal gazın en hızlı ve güvenli taşıma şekli boru hatlarıyla yapılan taşıma olarak kabul edilmektedir.

Bu yöntemle üretim merkezleri ile tüketim merkezleri birbirine boru hatlarıyla birleştirilerek gaz ve petrolün akması sağlanır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerin hangileri arasında boru hatları kurularak bu kaynakların taşınması ekonomik olarak mantıklı değildir?

- A) Türkiye İran
B) Azerbaycan Gürcistan
C) Türkiye Irak
D) Azerbaycan Nijerya
E) Rusya Türkiye

17. Türkiye'de iç ticaret oldukça hareketli bir yapıya sahiptir. Şehirler ve bölgeler arasında sürekli bir ticaret akışı olduğu görülür.

Ticaretin şehirler ve bölgeler arasında bu kadar canlı olmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Kara ve demir yolu ulaşım masraflarının az olması
B) İklim çeşitliliğine bağlı olarak farklı tarım ürünlerinin yetişmesi
C) Devlet yönetiminin ticari ürünlerde vergileri azaltması
D) Yapılan duble yollarla birlikte seyahat imkânlarının artması
E) Limanların taşıma kapasitesinin artırılarak kıyılarda yeni limanlar inşa edilmesi

18. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi ticaretin çok uzun yıllar Doğu ve Batı kültürlerini ve ürünlerini birbirine ulaştırdığı İpek Yolu üzerinde bulunur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Jeotermal enerji, alternatif enerji kaynaklarından biri olduğu için birçok ülkede ısıtma, sanayi, tarım ve elektrik üretimi alanlarında kullanılmaktadır. Ayrıca hem yenilenebilir olması hem de kurulum masraflarının çok yüksek olmaması bu enerji kaynağına yönelmede etkili olmuştur.

Ülkelerin doğal koşulları da göz önünde bulundurulursa aşağıdakilerin hangisinde bu enerji kaynağından yararlanma olanaklarının en fazla olduğu söylenebilir?

- A) İzlanda B) Polonya
C) Almanya D) Ukrayna
E) Brezilya

20. Ülkemiz göreceli ve mutlak konumu itibarıyla turizm potansiyeli açısından önemli özelliklere sahiptir. Ilıman kuşakta yer alması, güneşli gün sayılarının fazlalığı ve üç tarafının denizlerle çevrili olması deniz ve kıyı turizmini geliştirirken farklı yeryüzü şekillerine sahip olması kayak ya da yayla turizmi gibi faaliyetlerin, tarihî ve kültürel yapıların fazla olması da kültür turizminin gelişmesinde etkili olmuştur.

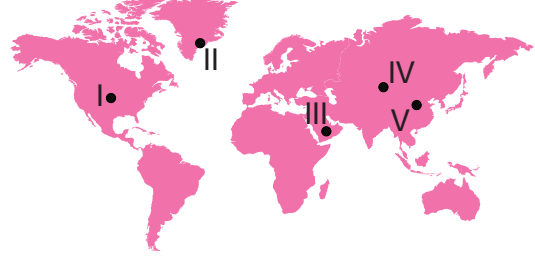
Aşağıdaki haritada bu turizm faaliyetleri ile ilgili olabilecek bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre bu yerlerdeki turizm potansiyelleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. Tarihî eserlerin yaygın olması kültür turizmini canlandırmıştır.
- B) II. Kayak turizmine uygun pistler ve yeterli kar yağışı görüldüğü için kış turizmi vardır.
- C) III. Bölgede semavi dinleri temsil eden ibadet merkezlerinin olması inanç turizmini geliştirmiştir.
- D) IV. İlginç karstik mağaraların varlığı mağara turizmini geliştirmiştir.
- E) V. Yöreye has mimari ve yaşam biçiminin olması, temiz hava ve su kaynaklarının varlığı yayla turizmi potansiyelini artırır.

21. Bir canlının ekosistem içinde hayatını devam ettirebildiği bölgeye habitat denir. Aşağıdaki haritada bazı habitat alanları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre bu habitatlarda yaşayan canlı ve beslendiği besin ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. Ilıman çayırarda beslenen bizon ve bufalo-ların habitatıdır.
- B) II. Buzullar üzerinde dinlenen fokları avlayan kutup ayısının habitatıdır.
- C) III. Kurak iklim koşullarına uyum sağlamış deve bu habitatta kurakçıl otlarla beslenir.
- D) IV. Bozkırların yüksek yerlerinde yaşayan aslan koyunları ya da diğer otçul hayvanları avlar.
- E) V. Pandalar, bambu ağaçlarının yapraklarıyla beslenir.

22. Aşağıdaki haritada bazı alanlar taranarak gösterilmiştir.

Bu alanların hepsinde de yetişebilecek tarım bitkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tütün
- B) İncir
- C) Zeytin
- D) Narenciye
- E) Fındık

23. Gazali önce duyu yoluyla elde edilen bilgilerin sağlam ve inandırıcı olmayacağı sonucuna varıyor. Çünkü duyu organlarının en kuvvetlisi göz bile yanılabilir. Akıl da insanı sürekli şüpheye düşürdüğüne göre kesin bilgiye götürmekte yetersizdir. Gazali doğru bilgiye ulaşma yolunun Tanrı'nın insan kalbine bağışladığı doğal bir ışıyla olacağını kabul eder.

Buna göre Gazali'nin bilgi görüşü ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bilgi arayışına şüpheyi metot olarak kullanmıştır.
- B) Doğru bilgiye akılla değil, deney ve gözlemle ulaşılabilirliğini savunan filozoflar arasındadır.
- C) Doğru bilgiye duyu organları ve akıl ile ulaşamayacağını savunur.
- D) Kalbin kesin ve zorunlu bilgiyi sezgi yoluyla elde edeceği sonucuna ulaşmıştır.
- E) Akıl aciz kaldığı noktada kalbin sonsuzun bilgisine ulaşılabilirliğini ifade eder.

24. Kant, "Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi" adlı eserinin ilk cümlesinde "dünyada, iyi istemeden başka kayıtsız şartsız iyi denebilecek bir şey olmadığını" söyler. Ona göre ancak görevden dolayı yapılan eylemler ahlaki değere sahiptir. Görev ise evrensel bir kanuna duyulan saygıdan dolayı davranışta bulunmak zorunluluğudur.

Bu parçadan Kant'ın ahlak anlayışı ile ilgili hangi yargıya ulaşılabilir?

- A) Ahlaki davranışın amacı mutluluğa erişmektir.
- B) Ahlaki olarak iyi davranışı ortaya çıkaran dış koşullardır.
- C) İnsan doğası gereği iyi olana yönelir.
- D) Ahlaki eylemin temelinde bireyin çıkarları bulunmaktadır.
- E) Ödev duygusu içerisinde, hiçbir çıkar veya beklenti içerisine girmeden yapılan eylem iyidir.

25. Siyaset felsefesi; siyasi eylem tekniğini yani iktidarın kaynağını, kazanılışını ve elde tutulmasını, birey ve devlet ilişkisini ele alır. Aynı zamanda olması gerekeni ele alır ve gelecekte toplumların nasıl idare edilmesi gerektiğini ortaya koyabilmek için onların geçmişini ve bugününü inceler.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi siyaset felsefesinin özelliğidir?

- A) İnsan için iyi ve zorunlu olanla ilgilenir.
- B) Konuları arasında ideal düzen arayışları bulunur.
- C) Siyasi konuları ahlak kavramları ile tartışır.
- D) Siyasi problemlere evrensel çözümler üretir.
- E) Siyasi kavramlar ve yapılarla ilgili genel geçer bilgiler elde eder.

26. "Piaget'e göre zekâ, zekâ testinden alınan puan değildir. Ona göre, zihinsel ya da bilişsel süreçler çocuğun dünyayı anlamasını sağlar. Çocukların dünyayı anlamaları için gerekli bilgilerin örgütlenmesi ve gelişimsel olarak bu örgütlenme süreçlerinde görülen değişiklikler Piaget'nin ilgi alanıdır."

Aşağıdakilerden hangisi Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına ait özelliklerden biri değildir?

- A) Biliş dünyayı anlamamızı sağlayan zihinsel faaliyetler anlamına gelir.
- B) Gelişim evreleri değişmez bir şekilde belli bir sıra ile ortaya çıkarlar ve gelişim birbirinin üstüne giden dönemlerden oluşur.
- C) Gelişim evrelerinin sırası deneyimlerden çok, zekâ ile ilişkilidir ve evreler birbirinden bağımsızdır.
- D) Çocuklar her gelişim döneminde, o dönemdeki yeteneklerinin sağladığı ölçüde bir dünya görüşüne sahip olabilirler.
- E) Farklı yaş grubu çocukların, olgunlaşma hızına ve özel yaşantılarına bağlı olarak zihinsel yeteneklerinde değişme olur.